

Verwerking aanbevelingen PlanMER

Bijlage 2 ontwerp Omgevingsvisie Gooise Meren

Versie concept
22 maart 2022

Projectleider	Antoinette Soede
Afdeling	PRO
Datum	21 maart 2022
Behandeling	raad oktober 2022
Opdrachtgever	Wethouder G.J. Hendriks

1 Hoe gaan we om met de aanbevelingen?

De ontwerp omgevingsvisie richt zich op het zichtjaar 2040. Onderdeel van de besluitvormingsprocedure is de milieueffectrapportage (m.e.r.). Hiervoor is een strategisch milieueffectrapport (planMER) opgesteld dat in beeld brengt in hoeverre ambities van de gemeente in samenhang realiseerbaar zijn en wat de effecten van het beleid in de omgevingsvisie op de fysieke leefomgeving zijn. Door middel van 'botsproeven' zijn de verschillende ambities en beleidsvoornemens met elkaar geconfronteerd om inzicht te krijgen in ambities die elkaar bijten of juist versterken. Deze confrontaties leggen bloot waar de belangrijkste keuzes voor het lange termijn beleid van de gemeente liggen. De beoordelingen uit deze confrontaties leiden tot een aantal vraagstukken voor de ontwerp omgevingsvisie.

Een deel van deze aanbevelingen kunnen direct worden opgenomen in deze omgevingsvisie 1.0, andere aanbevelingen worden in volgende versies van de omgevingsvisie, het omgevingsplan of programma's meegenomen.

De aanbevelingen zijn gecategoriseerd volgens de indeling van de schijf van vijf.

De verwerking van de aanbevelingen wordt als volgt gecategoriseerd:

1. Verwerking heeft al plaatsgevonden in de ontwerp omgevingsvisie
2. Verwerking vindt plaats na de ter inzage legging van de ontwerp omgevingsvisie.
3. Verwerking vindt plaats in het Omgevingsplan
4. Verwerking vindt plaats in de volgende versie van het omgevingsvisie

Na de inspraakperiode worden de aanbevelingen uit het planMER voorgelegd aan de raad om al dan niet over te nemen in de vast te stellen omgevingsvisie.

2 Verwerking aanbevelingen

De leefomgeving (nog) mooier en gezonder maken	
<p>Beschrijf of en hoe er in de periode tot 2040 voldoende woningen gerealiseerd gaan worden om aan de vraag vanuit ouderen en zorgbehoevenden te voldoen. Deze vraag bestaat in totaal uit ruim 2.100 woningen. Dit is fors: met de laag/middenstedelijke woningdichtheden van 50-100 woningen per hectare die horen bij het karakter van de gemeente Gooise Meren is ongeveer 20 tot 40 hectare aan ruimte nodig, het liefst gelegen op plekken die goed ontsloten zijn en vlak bij aanwezig voorzieningen liggen. Is in dat kader grootschalige, of door de gemeente verspreide kleinschalige herontwikkeling van bestaande woongebieden bijvoorbeeld een realistisch scenario? En liggen er kansen in de stationszone van Bussum waar wonen gecombineerd kan worden met toegang tot voorzieningen en bereikbaarheid per spoor?</p>	<p>1. Verwerking heeft al plaatsgevonden in de ontwerp omgevingsvisie. 4. Verwerking vindt plaats in de volgende versie van het omgevingsvisie.</p> <p><u>Toelichting:</u> In de richtinggevende uitspraken¹ is aangegeven dat we voornamelijk binnenstedelijk gaan bouwen, hierbij is verdichting een grote opgave. Uitgangspunt is levensloopbestendig bouwen. We werken ook aan beleid "Wonen met zorg", waarin de uitgangspunten voor locaties wordt omschreven. De zones rondom de stations worden aangemerkt als locaties voor woningbouw. Het onderzoek voor bijvoorbeeld de stationsomgevingen zal nog gaan plaatsvinden</p>
<p>Beschrijf of en hoe de gemeente in de periode tot 2040 aan haar ambitie om 1/3 van nieuwbouw in het betaalbare segment (maximaal €710,- per maand aan huur of €180.000,- aan koop) aan te kunnen bieden. Het doelgat ten opzichte van de autonome ontwikkeling en plannen in de Omgevingsvisie bedraagt ongeveer 500 woningen.</p>	<p>1. Verwerking vindt plaats na de ter inzage legging van de ontwerp omgevingsvisie.</p> <p><u>Toelichting:</u> Bij ontwikkelingen door particulieren (ontwikkelaars) wordt de samenwerking met woningcorporaties gestimuleerd om op deze manier de huurwoningen duurzaam te behouden.</p>
<p>In de Omgevingsvisie staat beschreven dat de gemeente Gooise Meren het karakter van een tuindorp ambieert voor het centrum van Bussum. Tegelijkertijd</p>	<p>1. Verwerking vindt plaats na de ter inzage legging van de ontwerp omgevingsvisie.</p>

¹ Richtinggevende uitspraken staan in het Raamwerk: koers en keuzes (door de raad vastgesteld op 24 november 2021)

<p>is hier de ruimte in de huidige situatie al beperkt, en vindt mogelijk de komende decennia verdere verdichting plaats, waardoor er weinig ruimte overblijft voor openbaar groen. Overweeg om te onderzoeken of functiegericht ontwerp van openbaar groen een oplossing kan zijn voor dit knelpunt. Door bijvoorbeeld gericht en op korte afstand van elkaar kleine perkjes met grassen of bloemen aan te leggen, kan met weinig ruimtegebruik toch een bijdrage aan het functioneren van de stedelijke omgeving als stapstenen ecosysteem geleverd worden. Een ander voorbeeld is het aanleggen van geveltuinen, die naast biodiversiteit ook een bijdrage leveren aan de uitstraling van de omgeving.</p>	<p><u>Toelichting:</u> In Gooise Meren is het vergroenen één van de belangrijkste opgaven. In het biodiversiteitsactieplan staan alle acties hiervoor benoemd. We stimuleren onze inwoners via duurzaam.gooisemeren.nl om maatregelen te nemen voor onder andere vergroening in en om het huis. Hierin wordt ook de geveltuin benoemd.</p>
<p>In de ontwerp omgevingsvisie staan meerdere nieuwbouw en inbreidingsplannen voor de woningbouwopgave en werklocaties. Dit staat op gespannen voet met de benodigde maatregelen voor klimaatadaptatie. Geef in de ontwerp omgevingsvisie aan hoe de gemeente hiermee omgaat.</p>	<p>1. Verwerking vindt plaats na de ter inzage legging van de ontwerp omgevingsvisie. <u>Toelichting:</u> Bij de ontwikkeling van plannen worden met initiatiefnemers separaat afspraken gemaakt over klimaatadaptatie, hittestress, biodiversiteit en materiaalgebruik.</p>
<p>De gehele gemeente is gevoelig voor overstromingen als de primaire en secundaire waterkeringen falen. Bepaal in overleg met het waterschap en Rijkswaterstaat of en hoe de bescherming van de waterkering en de beschermingszones opgenomen worden in de ontwerp omgevingsvisie. Geef in de ontwerp omgevingsvisie aan dat een gericht ontwerp nodig is om bij nieuwbouw en renovatie van panden en (kwetsbare) objecten de gevolgen van een overstroming te beperken.</p>	<p>2. Verwerking vindt plaats na de ter inzage legging van de ontwerp omgevingsvisie.</p>
<p>De huidige wetgeving omtrent geluid wordt opgenomen in de Omgevingswet. Na de inwerkingtreding van de Omgevingswet wordt de basisgeluidemissie voor de gemeentelijke (spoor)wegen vastgesteld. Indien uit latere monitoring blijkt dat geluid toeneemt met meer dan 1,5 dB, dan dient de gemeente te overwegen of geluidbeperkende of -werende maatregelen getroffen moeten worden. Ook worden geluidaanbachtgebieden binnen de Omgevingswet vastgesteld. Geef in de ontwerp omgevingsvisie aan hoe de gemeente om wil gaan met geluidaanbachtgebieden en het treffen van maatregelen voor gebieden waar geluid met meer dan 1,5 dB toeneemt.</p>	<p>1. Verwerking vindt plaats na de ter inzage legging van de ontwerp omgevingsvisie. 3. Verwerking vindt plaats in het Omgevingsplan</p>
<p>Bij ruimtelijke plannen in de buurt van de spoorzone is het van belang om onderzoek te doen naar het aspect trillingshinder. Hiervoor bestaan geen</p>	<p>1. Verwerking vindt plaats na de ter inzage legging van de ontwerp omgevingsvisie.</p>

<p>wettelijke normen, maar door ProRail wordt dit omgevingsaspect genoemd als aandachtspunt bij ruimtelijke planvorming (zie ook voetnoten en). Overweeg om trillingshinder van het spoor als aandachtspunt in de ontwerp omgevingsvisie op te nemen in het kader van de aandacht voor gezondheid.</p>	<p>3. Verwerking vindt plaats in het Omgevingsplan</p>
<p>Onderzoek welke mogelijkheden er zijn om de gevoeligheid van hittestress in sterk verharde wijken tegen te gaan (bijvoorbeeld materiaalgebruik of ruimte voor schaduwwerking, openbaar groen of water).</p>	<p>3. Verwerking vindt plaats in het Omgevingsplan</p> <p><u>Toelichting:</u> Bij de ontwikkeling van plannen worden met initiatiefnemers separaat afspraken gemaakt over klimaatadaptatie, hittestress, biodiversiteit en circulariteit.</p>
<p>In de Omgevingsvisie is een van de vijf speerpunten van de gemeente op het vlak van water- en rioleringsbeheer het realiseren van klimaatbestendig Gooise Meren door de stedelijke (openbare) ruimte de gemeente klimaatbestendig in te richten om regenwater zo lang mogelijk vast te kunnen houden. Hiervoor zijn maatregelen nodig om hevige neerslag op te vangen met minimale schade, met name in sterk verharde wijken en centra, maar ook bij nieuwbouw van openbare ruimte, woningen en bedrijven. Vanuit de wettelijke zorgplicht hemelwater is de eigenaar van een perceel in eerste instantie aan zet om maatregelen te treffen. De gemeente ondersteunt hen nu al met het aanleggen van gescheiden vuilwater en hemelwaterriolering. Neem in de ontwerp omgevingsvisie op dat met name in Bussum onvoldoende mogelijkheden zijn om het hemelwater te verwerken, hier vormt de opgaven een grote uitdaging, waarvoor ruimte en budget gereserveerd moet worden.</p>	<p>2. Verwerking vindt plaats na de ter inzage legging van de ontwerp omgevingsvisie.</p>
<p>In de Omgevingsvisie is een van de vijf speerpunten van de gemeente op het vlak van water- en rioleringsbeheer het realiseren van klimaatbestendig Gooise Meren door de stedelijke (openbare) ruimte de gemeente klimaatbestendig in te richten. Neem in de ontwerp omgevingsvisie op dat de gemeente een zorgplicht heeft bij te hoge en te lage grondwaterstanden. Gezien de klimaatverandering zal de gemeente niet alle grondwaterproblemen op kunnen lossen in de openbare ruimte.</p>	<p>3. Verwerking vindt plaats in het Omgevingsplan</p>

Natuur- en erfgoedparels verder versterken	
<p>Binnen de gemeente Gooise Meren liggen meerdere Natura 2000-gebieden. Onder meer vermessing, verzuring, habitatfragmentatie en verstoring vanuit economische activiteiten kunnen een negatief effect op de instandhoudingsdoelstellingen hebben. Vanuit de Passende beoordeling die als onderdeel van dit planMER uitgevoerd is, blijkt dat er voor verscheidene beleidsvelden (toerisme, economie en mobiliteit) risico's zijn op niet vergunbare ontwikkelingen vanuit Natura 2000 regelgeving. Geef in de ontwerp omgevingsvisie aan dat deze Passende beoordeling uitgevoerd is, wat de resultaten van de risicobeoordeling waren, en welke maatregelen de gemeente in de toekomst wil treffen om negatieve gevolgen voor Natura 2000-gebieden te minimaliseren.</p>	<p>2. Verwerking vindt plaats na de ter inzage legging van de ontwerp omgevingsvisie.</p>
<p>In de Omgevingsvisie staat beschreven dat biodiversiteit als maat der dingen genomen wordt, en de belangrijkste bronnen van negatieve effecten op natuur en biodiversiteit worden in het stuk genoemd. De Nota beschrijft echter niet hoe de gemeente omgaat met het spanningsveld tussen economische activiteiten en behoud van biodiversiteit. Geef in de ontwerp omgevingsvisie aan of er in de toekomst door behoud van biodiversiteit gedreven kaders gesteld worden aan activiteiten op gebied van bijvoorbeeld woningbouw, landbouw, recreatie, mobiliteit en bedrijvigheid.</p>	<p>1. Verwerking heeft al plaatsgevonden in de ontwerp omgevingsvisie.</p> <p><u>Toelichting:</u> Zie de richtinggevende uitspraken: we gaan niet bouwen in onze buitengebieden en bij ontwikkelingen wordt duurzaam ontwikkeld met aandacht voor biodiversiteit, hittestress, klimaatadaptatie en circulariteit.</p>
<p>In de Omgevingsvisie staat beschreven dat recreatie een belangrijke pijler blijft, recreatieve vaarroutes en oeverrecreatie uitgebreid worden. Neem in de ontwerp omgevingsvisie op dat waterrecreatie niet mag leiden tot een verslechtering van de waterkwaliteit, om daarmee bij te dragen aan de KRW-doelen. Dit omvat o.a. inname van vuilwater van recreatievaartuigen en het inzamelen van afval en minimaliseren van zwerfval.</p>	<p>2. Verwerking vindt plaats na de ter inzage legging van de ontwerp omgevingsvisie.</p>
<p>In de ontwerp omgevingsvisie staan meerdere nieuwbouw en inbreidingsplannen voor de woningbouwopgave en werklocaties. Dit staat op gespannen voet met de benodigde maatregelen voor klimaatadaptatie. Geef in de ontwerp omgevingsvisie aan hoe de gemeente hiermee omgaat.</p>	<p>1. Verwerking heeft al plaatsgevonden in de ontwerp omgevingsvisie.</p> <p><u>Toelichting:</u> In de richtinggevende afspraken is aangegeven dat bij elke ontwikkeling van plannen separaat afspraken gemaakt worden over klimaatadaptatie, hittestress, biodiversiteit en circulariteit met initiatiefnemers</p>

<p>In de Omgevingsvisie staat het voornemen tot ontwikkelen van een visie voor Waterfront en Havens. Deze visie omvat zowel de kuststrook als de huidige en potentiële nieuwe havens. Neem in de ontwerp omgevingsvisie mee dat dergelijke ontwikkelingen op en nabij dijken en waterkeringen afgestemd worden met het waterschap en Rijkswaterstaat om bescherming tegen overstromingen van levensbelang is en dat daarvoor hoogwaterbescherming en bescherming van de waterkeringen prioriteit heeft.</p>	<p>2. Verwerking vindt plaats na de ter inzage legging van de ontwerp omgevingsvisie.</p>
<p>In de Omgevingsvisie staat beschreven dat biodiversiteit als maat der dingen genomen wordt. Geef in de ontwerp omgevingsvisie aan hoe het behoud van biodiversiteit gecombineerd kan worden met maatregelen voor klimaatadaptatie, waaronder het verminderen van verhardingen en aanleg van meer groen.</p>	<p>2. Verwerking vindt plaats na de ter inzage legging van de ontwerp omgevingsvisie.</p>
<p>In de Omgevingsvisie heeft de gemeente dan opgenomen om samen met het waterschap het natuurlijke watersysteem te versterken. Daarnaast zet de gemeente in op de aanleg van natuurvriendelijke oevers die het zelfreinigend vermogen van het water vergroten. De gemeente heeft voornamelijk geïsoleerde wateren in bezit. De voorgenomen maatregelen hebben daarmee een lokaal positief effect op de waterkwaliteit, maar dragen niet bij aan de KRW-doelen die gelden voor de KRW-waterlichamen. De voornaamste bijdragen van de gemeente aan het natuurlijk watersysteem zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vermindering van de vuiluitworp door riooloverstorten, • vermindering van de afstroming van verontreinigende stoffen en meststoffen vanaf gemeentelijke gronden, zoals groenvoorzieningen en sportvelden, maar ook verhardingen • vermindering van de afstroming van verontreinigende stoffen en meststoffen vanaf private gronden voor zover de gemeente hier regels voor op kans stellen (bijv geen gebruik uitlogende materialen). • Beschrijf in de ontwerp omgevingsvisie waar de verantwoordelijkheden van de gemeente op het gebied van waterkwaliteit liggen en welke bijdrage de gemeente kan leveren aan een goede waterkwaliteit. 	<p>1. Verwerking heeft al plaatsgevonden in de ontwerp omgevingsvisie</p>
<p>De Omgevingsvisie noemt dat de gemeente de samenhang tussen de enggronden, het heidelandschap en de dorpen wil versterken en de openheid</p>	<p>1. Verwerking heeft al plaatsgevonden in de ontwerp omgevingsvisie</p>

<p>van het landschap in polders en plassegebied wil behouden. Hiervoor zijn echter geen concrete maatregelen opgenomen. Benoem in de ontwerp omgevingsvisie welke maatregelen getroffen gaan worden om de samenhang tussen verschillende landschapselementen te versterken en de openheid van het landschap te waarborgen.</p>	<p><u>Toelichting:</u> In de richtinggevende uitspraken is vastgelegd dat we geen bouwlocaties in onze natuurgebieden gaan opnemen.</p>
<p>Neem in de ontwerp omgevingsvisie beleid op waarmee gebouwd erfgoed en beschermde stads- en dorpsgezichten behouden gaan worden, en ga hier ook in op kaders die gesteld dienen te worden aan het klimaatadaptief en/of energieneutraal maken van bestaand en waardevol (on)beschermde vastgoed om verlies van cultuurhistorische waarde te voorkomen. In de Omgevingsvisie staat namelijk wel beschreven dat cultureel erfgoed een leidend principe bij ruimtelijke ontwikkelingen is, maar wordt niet expliciet gemaakt hoe in dit kader afwegingen gemaakt worden.</p>	<p>3. Verwerking vindt plaats in het Omgevingsplan</p> <p><u>Toelichting:</u> We werken aan een beleidslijn om erfgoed te verduurzamen. Deze regels worden vastgelegd in het Omgevingsplan.</p>
<p>Verwijs in de ontwerp omgevingsvisie naar het paraplubestemmingsplan dat voor het archeologisch beleid in ontwikkeling is. Binnen dit plan worden zeven gebieden van aflopende archeologische verwachtingswaarde onderscheiden. Het paraplubestemmingsplan regelt de bescherming voor deze gebieden via bouwregels en omgevingsvergunningen.</p>	<p>2. Verwerking vindt plaats na de ter inzage legging van de ontwerp omgevingsvisie.</p>
<p>Het uitbreiden van het strand bij Muiden leidt waarschijnlijk tot aantasting van natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied Markermeer & IJmeer. Stel op het moment dat deze plannen concreter worden een Passende beoordeling op om de effecten op het Natura 2000-gebied in beeld te brengen. Als uit de Passende beoordeling vervolgens naar voren komt dat significante negatieve effecten niet (volledig) uitgesloten kunnen worden, kan het uitvoeren van een ADC-toets een laatste mogelijkheid zijn. Een ADC-toets is de laatste stap die doorlopen kan worden voor toestemmingverlening. Voor meer informatie, zie paragraaf 7.1 van de Passende beoordeling.</p>	<p>4. Verwerking vindt plaats in de volgende versie van het omgevingsvisie.</p> <p><u>Toelichting:</u> Dit wordt betrokken bij de ontwikkeling van het strand van Muiden.</p>
<p>Uit gesprekken met beleidsmedewerkers bleek gedurende de doelbereikbeoordeling in het planMER dat de gemeente veel investeert in de afkoppeling van de riolering, waarbij hemelwater gescheiden wordt van het rioolstelsel. Afkoppeling verkleint het risico op riooloverstorten bij hevige regenval, verkleint het risico op hemelwateroverlast en is goed voor de</p>	<p>4. Verwerking vindt plaats in de volgende versie van het omgevingsvisie.</p> <p><u>Toelichting:</u> Dit onderzoek wordt vanaf 2022 uitgevoerd.</p>

<p>grondwaterstand. De gemeente heeft echter geen zicht op het functioneren van de waterketen en het doelbereik van bovengenoemd beleid. Daarnaast is het bij de gemeente niet bekend of dit voldoende bijdraagt aan de weerbaarheid tegen calamiteiten en weersextremen. Voer nader onderzoek uit naar het functioneren van de waterketen in de gemeente en tref indien nodig passende maatregelen.</p>	
<p>In de Omgevingsvisie wordt de bodemdalingproblematiek in veengebieden genoemd. De gemeente wil een toekomstbestendig veengebied realiseren, maar beschrijft ook dat het vernatten van veenbodems agrarisch gebruik onmogelijk maakt. De Omgevingsvisie beschrijft dat de gemeente kansen ziet om het gebied en de gebruikers een nieuw en houdbaar perspectief te bieden. In het licht van bovenstaande blijkt niet waar die kansen uit bestaan. Geef in de ontwerp Omgevingsvisie duidelijk aan dat de gemeente bij de bodemdalingproblematiek slechts een kleine rol kan spelen, gezien haar taak en eigendommen. De gemeente komt vooral in beeld voor bodemdaling van haar eigendommen en als er gekozen wordt voor functiewijziging van gronden. De gemeente kan daarom niet eigenstandig een houdbaar perspectief toezeggen aan gebruikers van het veenweidegebied. In de ontwerp Omgevingsvisie kan aangegeven worden hoe de gemeente samen met andere partijen werkt aan het bieden van een houdbaar perspectief voor alle gebruikers van het veenweidegebied.</p>	<p>2. Verwerking vindt plaats na de ter inzage legging van de ontwerp omgevingsvisie.</p>

Verduurzaming inzetten als vliegwiel voor de toekomst	
<p>Met de ambitie op het gebied van energietransitie sluit de gemeente aan op de regionale doelstellingen die in de RES 1.0 opgenomen zijn. Deze ambities richten zich voor 2030 met name op energiebesparing, en voor 2050 op klimaatneutraliteit. Tussen deze ambities ligt echter een groot doelgat dat in slechts twintig jaar tijd gedicht moet worden. Om op gemeentelijk niveau klimaatneutraal te worden (evenveel duurzame opwek als verbruik van elektriciteit) is namelijk een combinatie van enkele honderden hectaren aan zonnenveld en enkele tientallen windturbines nodig. Om in 2050 klimaatneutraal te zijn, dient hier in 2040, het zichtjaar van de omgevingsvisie, al een substantieel</p>	<p>2. Verwerking vindt plaats na de ter inzage legging van de ontwerp omgevingsvisie.</p> <p><u>Toelichting:</u> in de RES 2.0 moet beschreven worden op welke manier deze ambities verwezenlijkt gaan worden.</p>

<p>deel van gerealiseerd te zijn. Er is voor een ingreep van dergelijke omvang waarschijnlijk geen politiek en maatschappelijk draagvlak te vinden (de oppervlakte van het deelgebied Agrarisch buitengebied bedraagt ~1.000 hectaren). Beschrijf daarom in de ontwerp omgevingsvisie de ruimtelijke consequenties van de regionale ambitie voor 2050 voor de gemeente.</p>	
<p>De ambitie voor circulariteit die in dit planMER beoordeeld is, richt zich uitsluitend op het inkoopbeleid van de gemeente. De voorziene beleidsmaatregelen dragen in sterke mate bij aan het realiseren van deze ambitie, maar het begrip circulariteit is breder dan duurzame inkoop. In de Omgevingsvisie worden namelijk ook de transitie naar een circulaire economie in industrie, retail en landbouw en het afvalbeleid genoemd. Neem deze bredere definitie van circulariteit over in de ontwerp omgevingsvisie, geef aan op welke aspecten gestuurd kan worden door de gemeente, en koppel hier concrete beleidsmaatregelen aan.</p>	<p>2. Verwerking vindt plaats na de ter inzage legging van de ontwerp omgevingsvisie.</p>
<p>Wat betreft de warmtetransitie kiest de gemeente voor een rol als proces- en integrale regisseur, en een door de jaren heen versnellend tempo waarin woningen van het gas gehaald worden. De aanpak die de gemeente wil volgen, wordt vastgelegd in de nog niet vastgestelde Transitievisie Warmte (TVW). Beschrijf de strategie uit de TVW in de ontwerp omgevingsvisie op hoofdlijnen.</p>	<p>1. Verwerking vindt plaats na de ter inzage legging van de ontwerp omgevingsvisie.</p> <p><u>Toelichting:</u> De Warmtetransitievisie is inmiddels vastgesteld. We zullen de strategie uit de TVW overnemen in de omgevingsvisie.</p>
<p>In het kader van de warmtetransitie is de ambtelijke capaciteit een belangrijk risico voor het behalen van de lange termijn doelen van de gemeente. Om op termijn de versnelling te kunnen bewerkstelligen met de rol die de gemeente zichzelf toebedicht is het van belang om voldoende personeel in dienst te hebben die de wijkuitvoeringsplannen kunnen begeleiden. Voldoende ambtelijke capaciteit is overigens mogelijk een aandachtspunt dat geldt voor alle opkomende thema's op gebied van onder andere energie, circulariteit en klimaatadaptatie.</p>	<p>4. Verwerking vindt plaats in de volgende versie van het omgevingsvisie.</p> <p><u>Toelichting:</u> De Warmtetransitievisie is inmiddels vastgesteld. Dit resulteert ook in een wijkaanpak, waarbij de interne capaciteit één van de aandachtspunten is.</p>

Samen werken en veilig op weg in de regio	
Overweeg om de ambitie om een 50-50 woon-werkbalans te bereiken niet op te nemen in de ontwerp Omgevingsvisie. Hiervoor dienen de komende decennia ongeveer 10.000 banen gecreëerd te worden. Zonder een omvangrijk nieuw bedrijventerrein is deze ambitie niet haalbaar, en gezien andere maatschappelijke opgaven op het gebied van natuurbescherming, landbouw, recreatie, klimaatadaptatie en energie zou een dergelijke ontwikkeling niet wenselijk zijn. Daarbij is de gemeente Gooise Meren goed ontsloten over weg en spoor en is het op regionaal niveau vanuit bovenstaande maatschappelijke opgaven goed verdedigbaar om een negatieve woon-werkbalans te hebben.	4. Verwerking vindt plaats in de volgende versie van het omgevingsvisie. <u>Toelichting:</u> In de richtinggevende uitspraken is aangegeven dat we ons vooral inrichten op het verdichten van de bedrijventerreinen en het creëren van meer woon-werkmogelijkheden in de woonwijken. Hierdoor is een nieuwe omvangrijk bedrijventerrein niet nodig.
Voer een analyse uit over de gevolgen van het naar woongebied herbestemmen van werklocaties binnen de bebouwde kom. Neem daarbij mee hoeveel potentie deze locaties bieden voor woningbouw, waaronder de vraag welke segmenten het best bediend kunnen worden. Breng ook in beeld welke gevolgen dit heeft voor de werkgelegenheid in de gemeente.	4. Verwerking vindt plaats in de volgende versie van het omgevingsvisie. <u>Toelichting:</u> Dit onderzoek wordt vanaf 2022 uitgevoerd en kan ik een actualisatie van de omgevingsvisie 1.0 worden meegenomen.
In de Omgevingsvisie wordt genoemd dat praktijkgeschoolde inwoners van de gemeente lastig werk buiten de gemeente vinden. Uit literatuuronderzoek en gesprekken met beleidsmedewerkers blijkt dat er een vrij groot tekort aan praktijkgeschoolde banen is, maar dit blijkt nog onvoldoende uit de Omgevingsvisie. Benoem in de ontwerp omgevingsvisie het tekort aan praktijkgeschoolde banen, en beschrijf of de gemeente maatregelen voorziet om dit knelpunt op te lossen.	4. Verwerking vindt plaats in de volgende versie van het omgevingsvisie. <u>Toelichting</u> Dit onderzoek wordt vanaf 2022 uitgevoerd.
Op basis van de literatuurstudie heeft de gemeente geen inzicht kunnen geven in huidige knelpunten waar veel congestie op het wegennet optreedt. In het planMER was een beoordeling van dit omgevingsaspect daarom niet mogelijk. Geef in de ontwerp Omgevingsvisie aan waar knelpunten in de doorstroming van het wegennet liggen en hoe ze aangepakt worden	4. Verwerking vindt plaats in de volgende versie van het omgevingsvisie. <u>Toelichting:</u> Dit onderzoek wordt vanaf 2022 uitgevoerd.
In het Mobiliteitsplan en de Omgevingsvisie is beschreven dat bij toekomstige herinrichtings- en nieuwbouwprojecten voorrang gegeven wordt aan fietsers en voetgangers, fietsstraten worden aangelegd, en de centra autoluw gemaakt worden. Benoem in de ontwerp omgevingsvisie de resultaten van de jaarlijkse	4. Verwerking vindt plaats in de volgende versie van het omgevingsvisie. <u>Toelichting:</u> Dit onderzoek wordt vanaf 2022 uitgevoerd.

Fietsersbond onderzoeken, concretiseer de bovengenoemde plannen verder en geef indien mogelijk in de ontwerp Omgevingsvisie aan waar welke maatregelen getroffen gaan worden.	
Het hanteren van een lagere parkeernorm in woongebieden waar de samenstelling van de bevolking zodanig is dat dit geen problemen oplevert, vormt een kans om op straatniveau meer ruimte vrij te spelen voor andere maatschappelijke functies. Geef in de ontwerp omgevingsvisie aan waar en onder welke voorwaarden een lagere parkeernorm gehanteerd gaat worden.	4. Verwerking vindt plaats in de volgende versie van het omgevingsplan. <u>Toelichting:</u> Dit onderzoek wordt vanaf 2022 uitgevoerd.
Uit literatuurstudie en gesprekken met beleidsmedewerkers blijkt dat de capaciteit op de P+R locaties in de gemeente nog lang niet ten volle gebruikt wordt. Benoem dit in de ontwerp omgevingsvisie, ga na welke oorzaken hieraan ten grondslag liggen, en neem mogelijk beleidsmaatregelen op om het gebruik van de P+R locaties te bevorderen.	4. Verwerking vindt plaats in de volgende versie van het omgevingsplan. <u>Toelichting:</u> Dit onderzoek wordt vanaf 2022 uitgevoerd

Samen leven in de buurt, wijk en gemeente	
De gemeente Gooise Meren heeft recent een Mobiliteits- en Parkeervisie (2021) opgesteld met een zichtjaar van 2040. Op basis van uitgevoerde enquêtes en ruimtelijke analyses is een top tien van knelpunten op het gebied van verkeersveiligheid opgesteld. Voor deze knelpunten worden de komende jaren maatregelen getroffen ter verbetering van de verkeersveiligheid. Neem de knelpunten op het gebied van verkeersveiligheid alsmede de hiervoor voorziene beleidsmaatregelen op in de ontwerp omgevingsvisie.	4. Verwerking vindt plaats in de volgende versie van het omgevingsplan. <u>Toelichting:</u> Dit onderzoek wordt vanaf 2022 uitgevoerd..
Binnen de Omgevingswet worden, naast de persoonsgebonden risico (PR-) contouren ook aandachtsgebieden voor risico's op brand, explosies en gifwolken opgenomen. Deze gebieden zijn groter dan de PR-gebieden. Gemeenten zijn niet verplicht om maatregelen te treffen binnen de aandachtsgebieden, maar woongebieden die binnen de aandachtscontouren vallen kunnen wel aanleiding zijn voor aanvullend beleid zoals het eisen dat de best beschikbare technieken (BBT) bij het werken met gevaarlijke stoffen toegepast worden. De aandachtsgebieden zijn op moment van schrijven (december 2021) nog niet vastgesteld. Voer na vaststelling van de externe veiligheid aandachtsgebieden	4. Verwerking vindt plaats in de volgende versie van het omgevingsplan. <u>Toelichting:</u> Dit onderzoek wordt vanaf 2022 uitgevoerd.

<p>een analyse uit om te bepalen of er delen van de gemeente Gooise Meren binnen één van de drie typen aandachtsgebieden liggen en benoem deze analyse in de ontwerp omgevingsvisie.</p>	
<p>In de Omgevingsvisie worden als beleidsmaatregelen voor een hoogwaardigere, inclusievere en levensloopbestendigere openbare ruimte genoemd dat de gemeente met een wijkgerichte aanpak maatregelen gaat treffen, en dat moestuinen en voedselbosjes geplaatst (gaan) worden. Werk deze maatregelen verder uit in de ontwerp omgevingsvisie en hou hierbij rekening met het veranderend klimaat (klimaatadaptatie) in de vorm van hitte, hevige neerslag en droogte en zet zo nodig in op meervoudig ruimtegebruik (bijv. een wadi als biodivers groen of als speelplek). Werk ook uit om welke wijkgerichte maatregelen bedoeld zijn en waar de moestuinen en voedselbosjes aangelegd worden.</p>	<p>4. Verwerking vindt plaats in de volgende versie van het omgevingsplan.</p> <p><u>Toelichting:</u> Dit onderzoek wordt vanaf 2022 uitgevoerd en kan ik een actualisatie van de omgevingsvisie 1.0 worden meegenomen.</p>